

De tien geboden

Een verbond

HOUVAST
OP SCHOOL

Serie B Thema 7

Bouwsteen: Een verbond

Focus binnen de Kennisbasis: Contingentie

Focus binnen Burgerschap: Kerndoelen 1, 2, 3, 4, 12, 34, 35, 37, 38, 55, 56

Groep: 3/4

Duur: 45 min

LESOPBOUW

- Het verhaal 'De tien geboden'
- In het verhaal stappen door een gesprek aan de hand van vragen.
- Op verhaal komen: Ons verbond

Bijlagen:

- Verhaal 'De tien geboden'
- Vertelplaat

Zelf toevoegen:

ELEMENT

God en mens sluiten een verbond.

INTRODUCTIE

Net als in iedere relatie is er ook in de relatie die God voorstelt iets vooraf af te spreken. Je wilt het niet want je houdt van elkaar maar toch blijkt heel vaak dat het toch maar goed is als er vooraf goede afspraken zijn gemaakt. God is de liefde zelf maar de mens heeft in de loop van het verhaal al op meerdere momenten laten zien dat hij niet volledig vanuit die Liefde kan leven. Vaak komen er karaktertrekjes naar boven die de keuze soms verkeerd laten uitvallen. De mens is een wezen dat zich soms slecht gedraagt. Niet omdat hij het wil maar omdat het gewoon zo is. We laten ons verleiden.

Zo ook op school. Het is goed om regels hoe we met elkaar omgaan, regelmatig bespreken. Hoe veilig is het? Durft iedereen zijn mening te geven? Wordt er naar iedereen geluisterd? En wat betekenen regels als je je er niet altijd aan houdt? Is het goed om een verbond te sluiten?

HET VERHAAL OVER 'DE TIEN GEBODEN'

Vertelling naar een Bijbelverhaal in het Oude Testament, het Boek Exodus, Hoofdstukken 19-20 en 32

Vertel het verhaal en bekijk samen de vertelplaat.

IN HET VERHAAL STAPPEN

Om in het verhaal te kunnen stappen en het te verkennen, stel vragen aan je groep.

- Verhelderingsvragen om na te gaan of ze het goed hebben gehoord.
- Ervaringsvragen om hun eigen ervaring aan de ervaring van de personages in het verhaal te verbinden.
- Levensbeschouwelijke vragen om het verhaal meer filosofisch te onderzoeken, te pelgrimeren door de woorden en een beetje tussen de regels te kruipen.

Verhelderingsvragen:

- Waarom klimt Mozes de berg op?
- Wat zijn de tien geboden?
- Houdt het volk zich aan de regels die ze gehoord hebben? Wat doen ze wel?
- Wat doen Mozes als hij ze ziet feest vieren rond het gouden kalf?

Ervaringsvragen:

- Welke regels ken jij?
- Welke regel zou jij willen instellen? Wat zou dit veranderen?
- Houdt iedereen zich aan alle regels in de klas? Waardoor komt dat?
- Vind jij het fijn dat er regels zijn? Waarom?

Levensbeschouwelijke vragen:

- Waardoor vinden mensen het soms moeilijk om zich aan regels te houden?
 - Wat helpt mensen om zich aan regels te houden?
 - Gelden dezelfde regels voor iedereen? Of zijn er andere regels als je jong bent?
 - Zijn er slechte regels? Welke? Waarom?
-

OP VERHAAL KOMEN 'ONS VERBOND'

Tip bij uitvoering:

Ken je je groep goed? Dit kringgesprek kun je voeren op verschillende manieren. Als er weinig veiligheid in de groep is, of als er veel leerlingen zijn die het moeilijk vinden om emoties te begrijpen en te verwoorden, kun je gebruik maken van verhalen uit andere groepen. Hierdoor komt er afstand naar het onderwerp.

Als je een groep hebt, waar dit gemakkelijker gaat en waar de leerlingen al gewend zijn om over dit soort onderwerpen te praten, kun je ook gebeurtenissen beschrijven die je hebt gezien tijdens het werken met deze groep. Dit komt veel dichterbij en kan ook als bedreigend worden ervaren.

Stap 1

Voor dit kringgesprek is het van belang, dat er van te voren duidelijk wordt afgesproken:

- We nemen de tijd
- We luisteren naar iedereen
- We lachen niet of maken geen geluiden die iemand niet prettig zou kunnen vinden
- Omgaan met beurtwissel dus niet door elkaar heen praten.

Stap 2

Kies uit de volgende verhalen:

Anne is helemaal alleen. Ze staat in de gang en kijkt om zich heen. Vanmorgen was ze nog vriendinnen met Maartje en Tuda, maar nu niet meer. Opeens zijn die twee elkaar Best Friends Ever. En ... doen ze gemeen tegen haar. “Je bemoeit je ook altijd met alles.”, had Tuda gezegd. Anne veegt een traan uit haar oog. Nee, ze wil er niet om huilen. Maar wat moet ze doen?

Kees is de stoerste van de klas. Hij lacht graag en doet allemaal dingen die anderen niet durven. Maar vandaag heeft hij iets sufs gedaan. Hij heeft tegen zijn vrienden gezegd dat hij verliefd is op Zarah. En nu lachen ze hem uit en gooien ze kleine briefjes naar hem toe. Waarom kunnen ze het niet geheim houden? Straks weet de hele klas het. Wat moet hij doen?

Imre kijkt de groep rond. Hij hoort de meiden met elkaar fluisteren. Zal wel weer over zijn kleren gaan. Het is ook altijd wat. Als hij nieuwe schoenen heeft, vinden de kinderen in zijn klas die opeens heel lelijk. Ze zeggen dat hij stinkt. Maar hij ruikt niets. En hij weet dat ze het zeggen om hem te pesten. Dat doen ze al zo lang!

Marrit kijkt op haar telefoon. Of ze in de appgroep wil van een paar van haar klas genoten. Ze drukt op “ok” en dan gebeurt het. Opeens verschijnen er lelijke woorden in de display. Zal wel weer van Marjolein zijn. Ze kijkt nog eens goed en ziet dat ook dat de andere meiden opeens lelijke dingen over haar appt. Hallo! Appt ze. Ik kan dit lezen, hoor! De berichtjes gaan maar door. En haar vinger blijft boven het schermje hangen. Waarom drukt ze niet gewoon op stoppen? Ze kan er toch uitgaan? Maar dat doet ze niet.

Stap 3

Stel steeds na ieder verhaal de volgende vragen en laat veel leerlingen reageren:

- Is dit pesten?
- Wat kan iemand hier tegen doen?

- Misschien lukt het om in gesprek te gaan, na een paar voorbeeldverhalen over de dingen die jouw leerlingen in de klas meemaken. De leerlingen zullen hun ervaringen verbinden aan deze verhalen.
- Mocht de sfeer in een prettige klas omslaan, kan er toch een verborgen probleem zijn. Schakel dan over naar de verzonnen verhalen, zodat het gesprek minder spannend wordt.

Stap 4

- Stel met elkaar regels op hoe er in de klas met elkaar wordt omgegaan. Laat dit uit de leerlingen zelf komen. Stuur hierin niet of nauwelijks.
- Probeer deze zo veel mogelijk positief te formuleren.
- Maak hier een mooie poster van die je in de klas kunt ophangen.
- Bespreek hoe de regels jullie verbinden. Hebben jullie nu een verbond?

